POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autorka:	Natálie Báňová
Název práce:	Testová úzkost a rizikové chování ve vztahu ke studijním výsledkům u žáků čtyřletých gymnázií
Studijní program:	PdF B-CJ3S Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání
Vedoucí práce:	Mgr. Marek Matouš Bula, Ph.D.
Oponent:	Mgr. Adam Veřmiřovský, Ph.D.

Obsahové náležitosti

Téma a název práce

Zvolené téma je v souladu s názvem práce a představuje aktuální psychopedagogickou problematiku související s duševním zdravím adolescentů ve školním prostředí. Autorka vhodně zasazuje zkoumanou problematiku do širšího kontextu well-beingu a současných trendů ve vzdělávání.

Cíl práce

Hlavním cílem práce je analyzovat souvislosti mezi testovou úzkostí, rizikovým chováním a studijními výsledky žáků vybraného čtyřletého gymnázia. Stanovený cíl je formulován srozumitelně a v průběhu práce je systematicky naplňován prostřednictvím empirického šetření.

Struktura práce

Práce je logicky členěna. Teoretická část poskytuje potřebná východiska pro porozumění sledovaným fenoménům a plynule přechází do části empirické. Jednotlivé kapitoly na sebe navazují a vytvářejí ucelený rámec pro interpretaci získaných výsledků.

Metodologie, naplnění cílů a odborné obsahové hodnocení práce

Teoretická část poskytuje přehled relevantních poznatků vztahujících se k problematice duševního zdraví, testové úzkosti a rizikového chování v období adolescence. Autorka představuje základní koncepty, jejich současné pojetí i výsledky vybraných domácích a zahraničních výzkumů. Pozitivně hodnotím zejména snahu propojit jednotlivé tematické oblasti a vytvořit teoretický rámec pro následné empirické šetření.

Kapitola věnovaná testové úzkosti přehledně vymezuje její jednotlivé složky a diskutuje jejich možné dopady na vzdělávací proces. V části zaměřené na rizikové chování autorka představuje vybrané formy tohoto fenoménu a věnuje pozornost jejich vztahu ke školní úspěšnosti a dalším aspektům života dospívajících.

Shrnutí praktické části a odborné hodnocení

Empirická část je založena na kvantitativním výzkumu realizovaném mezi 80 žáky vybraného čtyřletého gymnázia. Autorka využívá standardizované nástroje Children's Test Anxiety Scale (CTAS) a Výskyt rizikového chování u adolescentů (VRCHA), jejichž použití odpovídá stanoveným výzkumným cílům.

Pozitivně hodnotím transparentní popis výzkumného postupu, práci s daty i volbu statistických metod. Využití Spearmanovy korelační analýzy je vzhledem k charakteru dat adekvátní. Součástí práce je rovněž reflexe psychometrických vlastností použitých nástrojů a diskuse limitů výzkumu, což zvyšuje metodologickou důvěryhodnost studie.

Za významné zjištění považuji potvrzení statisticky významné záporné korelace mezi mírou rizikového chování a studijními výsledky respondentů. Výsledky naznačují, že žáci s vyšší mírou rizikového chování dosahují horších studijních výsledků. Autorka toto zjištění zasazuje do kontextu odborné literatury a nabízí věcně podloženou interpretaci.

Naopak nebyl prokázán statisticky významný vztah mezi testovou úzkostí a studijními výsledky ani mezi testovou úzkostí a rizikovým chováním. Oceňuji, že autorka nevnímá tato zjištění jako selhání výzkumu, ale kriticky je diskutuje ve vztahu k dosavadním poznatkům a upozorňuje na potřebu dalšího zkoumání této problematiky.

Přestože nástroj CTAS vykázal vysokou reliabilitu, určitým metodologickým omezením je nižší vnitřní konsistence dotazníku VRCHA. Autorka si je této skutečnosti vědoma a v práci ji reflektuje, což přispívá k objektivní interpretaci výsledků.

Formální a stylistické náležitosti

Jazyková úroveň a práce se zdroji

Práce je napsána kultivovaným odborným stylem odpovídajícím požadavkům kladeným na bakalářskou práci. Text je přehledný, terminologicky převážně konsistentní a dobře strukturovaný. Autorka pracuje s relevantní domácí i zahraniční odbornou literaturou a cituje v souladu s normou APA 7.

Pozitivně hodnotím rovněž transparentní deklaraci využití nástrojů umělé inteligence při stylistických úpravách textu.

Rozsah práce

Rozsah práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci daného typu.

Otázky a podněty k obhajobě

1. Nakolik mohou být výsledky Vašeho výzkumu ovlivněny skutečností, že data pocházejí pouze z jednoho gymnázia? Jaké charakteristiky školy nebo respondentů by mohly výsledky ovlivnit?

2. Kdybyste měla možnost na svůj výzkum navázat rozsáhlejším šetřením, kterou výzkumnou otázku byste považovala za nejdůležitější dále rozvíjet a proč?

Hodnocení

Předložená bakalářská práce představuje kvalitně zpracovanou teoreticko-empirickou studii zaměřenou na aktuální problematiku psychologických a sociálních faktorů ovlivňujících vzdělávání adolescentů. Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou, navrhnout a realizovat kvantitativní výzkum, analyzovat získaná data a kriticky reflektovat dosažené výsledky i limity vlastního šetření.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: prospěla výborně

Brno 10. června 2026 Mgr. Adam Veřmiřovský, Ph.D.